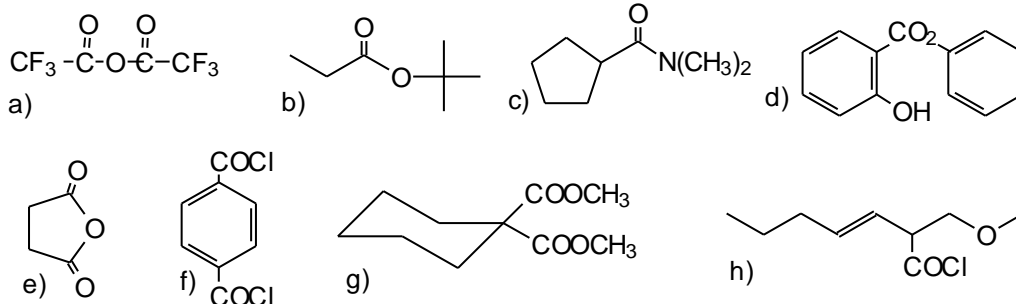

Chemia Organiczna. Ćwiczenia - Lista IX

- Narysuj wzory kwasów o następujących nazwach:
a) trifenylooctowy
b) β -fenylomasłowy
c) α,α -dimetylobursztynowy
d) *trans*-1,2-cyklobutanodikarboksylowy
e) 3-oksoheksanowy
f) 8-etoksy-1-naftoesowy
- Mamy do rozdzielania mieszaninę naftalenu i kwasu benzoowego. W jaki sposób, wykorzystując właściwości kwasowe jednego ze składników, można tego dokonać?
- Następujące związki uszereguj zgodnie z ich rosnącą kwasowością:
a) 1-butanol, b) 1-buten, c) but-1-yn, d) 2-metylopropan-2-ol,
e) 2-chloroetanol ($pK_a \approx 14,3$), f) fenol, g) p-nitrofenol,
h) p-metylofenol, i) kwas octowy, j) woda.
- Znając wpływ budowy cząsteczkowej na właściwości kwasowe, uszereguj poniższe grupy związków zgodnie ze wzrastającą kwasowością:
a) CH_3CH_2COOH , $BrCH_2COOH$, FCH_2COOH
b) kw. benzoowy, kw. p-nitrobenzoowy, kw. p-metoksybenzoowy
c) kw. octowy, kw. p-nitrobenzoowy, kw. benzoowy
d) CH_3CH_2OH , $CH_3CH_2NH_2$, CH_3CH_2COOH
- Jakie produkty powstaną w wyniku reakcji kw. benzoowego i kw. cykloheksanokarboksylowego z następującymi odczynnikami:
a) $NH_3(aq)$ f) $LiAlH_4 / Et_2O$ potem H^+ , H_2O
b) CH_3ONa , CH_3OH g) HNO_3 / H_2SO_4
c) H_2 / Ni , $20^\circ C$ h) Br_2 , Fe
d) butanol, H_2SO_4 i) Br_2 , P
e) PCl_5
- Podaj, jakie reakcje należy przeprowadzić, aby z kwasu benzoowego otrzymać następujące związki:
a) alkohol benzylový, b) chlorek benzoilu,
c) benzaldehyd, d) benzamid,
e) benzoan fenylu f) benzyloaminę,
g) acetofenon h) kwas fenylloctowy
- Nazwij zgodnie z nomenklaturą IUPAC następujące pochodne kwasów karboksylowych:

8. Uszereguj pochodne kwasów wg ich rosnącej aktywności w reakcji acylowania. Podaj mechanizm ich reakcji z nukleofilami..
9. Jakich produktów należy oczekiwać w wyniku następujących reakcji:
  - a) benzoesan fenylu + NaOH aq (nadmiar)
  - b) chlorek malonylu + 4 mole N-metyloaniliny
  - c) chlorek benzoilu + propionian sodu
  - d) bezwodnik bursztynowy + 1 mol etanolu
  - e) bezwodnik ftalowy + 1 mol alkoholu benzyłowego
  - f) chlorek acetylu + fenol + 1 mol dimetyloaniliny
  - g) chlorek kw. adypinowego + 2 mole dimetyloakdmu
  - h) chlorek kw. chlorooctowego + amoniak (w nadmiarze)
  - i) anizol + bezwodnik bursztynowy wobec AlCl₃
  - j) benzamid + NaOH aq (nadmiar, Δt)
10. Który z produktów hydrolizy estru, kwas, czy alkohol, będzie zawierał tlen ¹⁸O, jeśli do hydrolizy zostanie użyta woda H₂¹⁸O? Wyjaśnij mechanizm reakcji tworzenia estrów i ich zasadowej hydrolizy
11. Porównaj zachowanie się acetonu, chlorku acetylu, bezwodnika octowego i octanu etylu w reakcjach z amoniakiem, hydroksyloaminą, fenylohydrazyną i pirolidyną.
12. Jak oróżnić następujące związki na podstawie prostych reakcji probówkowych lub używając metod spektroskopowych (IR, NMR - wskaż różnice w widmach):
  - a) kwas ftalowy i bezwodnik ftalowy
  - b) N-metylopropanoamid i N,N-dimetyloacetamid
  - c) chlorek benzoilu i chlorek benzylu
  - d) benzoesan metylu i octan fenylu
  - e) chlorek kw. masłowego i bezwodnik octowy
  - f) aceton i octan etylu